

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serioși nefrancate nu se pri-
nesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele:
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Ruz. Angonfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garonod pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tar-
fa și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 28).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se pronunță la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etaj în
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu două în casa: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 154. — Anul LXV.

Brașov, Duminică 14 (27) Iulie.

1902.

Iubire la poruncă nu poate fi.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte de turburările dela Vreșen, în provincia polonă încorporată regatului Prusiei. Aceste turburări au fost izbucnite din cauza măsurilor nedrepte și crude luate de către guvernul prusian în contra limbei polone. Ministrul prusian al școlilor dăduse adevărată poruncă ca religiunea să nu se mai predă în școlile în limba polonă, ci elevii poloni să o învețe în limba germană. Școlarii poloni, sprijiniți de părinții și mai ales de mamele lor, nevrând a-se supune poruncii și a răspunde în limba germană, au fost de tot aspru pedepsiți dimpreună cu ai lor.

Amărăciunea și ura ce a cuprins pe Polonii din Prusia, pe nobilimea, pe burgessii ca și pe țeranii lor, în urma întâmplărilor dela Vreșen, a crescut încă și mai mult ba s'a schimbat chiar în dușmănie de mărte, de când împăratul german a ținut la Marienburg cunoscuta vorbire, în care a numit pe Poloni „obraznici“ și „nisce Sarmati de-o îndrăsnelă orbă“ imputându-le, că voiesc să atace germanismul, din care cauză el (impăratul) se vede silit a apela la poporul său ca să-și apere bunurile sale naționale. Cuzinte, pe cari totă lumea le-a tălmăcit așa, că Domnitorul Prusiei a dat de scire Polonilor, că vrea să-i răboiescă până la mărte.

Era hotărât, ca în tòmna această împăratul Wilhelm al Germaniei și rege al Prusiei să facă o călătorie în provincia Posen, printre acei Poloni supuși ai săi, despre cari vorbim. După cele petrecute însă este lucru foarte firesc, că împăratul german numai la o primire prietinoasă nu s'ar pute aștepta din partea Polonilor în Posen. Se și anunțase prin diarele polone, că în deosebire nobilimea polonă a hotărât a lipsi cu totul dela primire, așa că nici un membru din sinul ei să nu dea față cu împăratul.

Tot diarele polone aduc acum scirea, că ministru-președinte prusian a fost rugat să încerce a schimba gândul împăratului și al îndemna să-și amâne călătoria sa în Posen pe anul viitor. Polonii cei mai cu prevedere, cari nu vreau să amărăscă și mai mult raporturile între Domnitor și popor, atât de mult tulburate de întâmplările din urmă, doresc de sigur o astfel de amânare. Dér și mai multe foi germane din imperiu își exprimă indirect această dorință, dând pe față temerea, că, cunoscut fiind caracterul poporului polon, s'ar pute petrece demonstrațiuni foarte neplăcute pentru împăratul, de ore-ce prin faptul, că s'a sporit așa de mult poliția în ținuturile pe unde va călători, încă nu pot fi delaturate toate îngrijirile.

E trist, când ajung lucrurile așa departe ca domnitorul unei țări să nu se mai pótă aștepta la o primire plină de iubire și însufletită din partea supușilor săi. În cazul de față este în adevăr așa, căci prin vorbirea sa amintită mai sus împăratul german în loc să caute a mai domoli cumva nemulțumirea și iritațiunea îndreptățită a Polonilor, a turnat numai oleu pe foc.

Stăpânirea prusiană, nu mai încapă vorbă, a mers prea de tot departe, când a siluit pe Poloni, vătămându-le sfântul lor drept delimbă, dreptul de a se folosi de limba lor polonă la învățarea religiunii și de ași păstra caracterul național în școlă.

Ni-se pare foarte curios când vedem chiar și diare unguresci, — cari se fac luntre și punte pentru măsurile draconice și asupritore ale ministrului Wlassics, și'l ridică totodată în slavă, — ținând de rău pe guvernul prusian din cauza purtării saie față cu Polonii. N'ai mai vădut farisei, ca șoviniștii evro-maghiari! Ei merg până a dice, că Prusii ar pute să-și ia un exemplu nu numai dela Austria, unde Polonii sunt ați

mar și țari, ci chiar și dela Ungaria...

Ce îndrăsnelă, când ați chiar foile maghiare se laudă, că guvernul unguresc nu face alta față cu naționalitățile, decât ceea-ce face guvernul prusian cu Polonii din Posen. Și ore nu Bartha Miklos era acela, care felicita pe Wlassics fiind-că a pășit pe urmele ministrului de instrucțiune prusian poruncind ca în școlile de stat religiunea să se predă și elevilor nemaghiari tot în limba maghiară?

Dacă Maghiarii privesc cu alți ochi la Poloni, cari sunt mai departe de ei, decât la naționalitățile din țară și decât admiră lupta pe viață pe mărte a celor 3 1/2 milioane de Poloni cu decile de milioane de Germani, atunci n'ar ttebui să uite, că cele 11 milioane de Români, Germani și Slavii din Ungaria nu vor face nici ei altfel față cu cele 6—7 milioane de Maghiari și vor fi gata la ori-ce jertfă pentru esistența lor națională!

Revista politică.

Erî a fost éráși mare sfat la Ischl, unde petrece Majestatea Sa monarchul. Cei doi miniștri președenti, ungar și austriac, s'au dus la Ischl, ca să se prezente domnitorului și să-i raporteze — cum se dice de către oficioșii din Pesta și Viena — asupra afacerilor curente. După cum se anunță însă din Viena, e de sine înțeles, că cu prilejul acesta s'a vorbit și despre *pactul austro-ungar*. La Ischl a sosit erî și ministrul comun de externe contele *Goluchewski*. Se crede, că ați său mîne se va ține acolo un consiliu de coronă.

E foarte probabil, că de rëndul acesta se va hotărî asupra sortii pactului. În săptămânile din urmă situațiunea în afacerea pactului pare a-se fi limpedit și Szell cu Koerber ci-că s'ar fi împecat. Tóte semnele lasă a-se presupune, că pactul se va

încheia, numai prețul pactului nu e cunoscut încă cine are să-l plătescă: Ungaria sau Austria?

Săptămâna viitoare va fi în Ischl *intâlnire de monarchi*. Regele Carol al României va pleca Joi în străinătate și în drumul său spre Ragaz se va opri la Ischl, unde timp de două zile va fi óspele Majestații Sale monarchului nostru Francisc Iosif. Majestatea Sa va întâmpina la gară pe Regele României și un dineu și o reprezentație de gală se va da în onóra domnitorului Carol.

Mare senzație face în lumea politică o descoperire asupra unei convenții militare între *Italia și Austro-Ungaria* stipulată în vechiul contract al triplei alianțe. Scurt timp după ce s'a reînnoit alianța și după ce se afirmă sus și tare, că nimic nu s'a schimbat în conținutul ei — iese în formă hotărîtă la ivelă, că totuși s'a făcut o însemnată schimbare. Anume, *Italia a fost deslegată de îndatorirea, ca într'un cas de răboi între Austro-Ungaria și Rusia, să trimită prin Ungaria, un corp de armată la granița României*.

Scirea despre lucrul acesta a fost telegrafată din Viena la Berlin unde a produs mare senzație. Pentru ca lucrul să nu apară în colorii atât de isbitore, oficioșii din Berlin fac tot posibilul să paralizese efectul scirei din Viena. Se aduce ca argument contrar imprejurarea, că chiar dacă ar fi esistat o învoială de natura celei amintite între Italia și Austro-Ungaria, ea n'a fost cuprinsă în contractul triplei alianțe, al cărei conținut e curat politic, stabilind casurile în cari singuraticele state sunt obligate a-și da ajutor. Nu negă însă nici cercurile politice din Berlin, că cestiunea ajutorului militar, ce Italia s'a obligat a l da Austro-Ungariei în cas de conflict cu Rusia, a fost ore când obiect de convențiune militară. Astfel de convențiuni însă sunt supuse schimbărilor.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Lăcrimióra.

(Din Botanica populară română)

Una dintre cele mai dragălaşe flori-
cele de primăvară este *Lăcrimióra* sau *Lă-
crimióra*, numită astfel în Bucovina și Mol-
dova¹⁾; în Muntenia: *Mărgăritar* pl. *Măr-
găritare*, *Măgăritărel* pl. *Mărgăritărele* și
*Clopoșele*²⁾; în Dobrogea: *Cerceluş* și *Fló-
rea Turcului*³⁾; în Transilvania: *Sufletele* și
*Clopoșele*⁴⁾; ér în Banat: *Lăcrimióra*⁵⁾ și
Ghiorghă, pentru-că înflorește pe la Sân-
mul Gheorghe⁶⁾ lat. *Convallaria majalis* L.
V. Alexandri cântă *Lăcrimiórele*, aceste
albe fiice ale primăverei, după cum le mai
numesce el⁷⁾, în următorul mod:

¹⁾ Dr. Brândză: *Limba bot*, publ. în *Columna*
lui Traian an. t. III, p. 77.
²⁾ Idem: *Limba bot*, publ. în revista cit. p.
392 și *Prodróm* p. 445.
³⁾ Idem: *Limba bot*, publ. în revista cit. p.
392 și *Prodróm* p. 445.
⁴⁾ Porcius: *Flora* p. 49; -- Dr. Brândză:
Prodróm, p. 445.
⁵⁾ En. Hodoş: *Poesii poporale din Banat*. Ca
ransebeş 1892, p. 105.
⁶⁾ Com. de Dr. Brândză.
⁷⁾ *Opere complete* t. II. Bucuresci 1875. p. 197

Multe flori lucec în lume,
Multe flori mirositoare,
Dér ca voi mică *lăcrimióra*,
N'are 'n lume nici o flóre
Miros dulce, dulce nume!

Voi sunteți lacrimi de ingeri
Pe pământ din cer picate,
Când, prin stele legănate.
A lor suflete curate
Sbor vèrsând duióse plângerî.

Sunteți fragede și albe
Ca iubita vieții mele!
Cu voi, scumpe strugúrele,
Albe mărgăritărele,
Primăvara-și face salbe.

Dér' de-odată vèntul rece
Fără vreme vè cosesce!
Astfel sórtea crunt răpesc
Tot ce 'n lume ne zîmbesce...
Flórea piere, vieța trece!⁸⁾

Ce se atinge de originea acestei flo-
ricele, o legendă din *Muntenia* ne spune ur-
mătoarele:

„A fost odată un voinic în lume, fără
rude, fără neam, care ci-că se pomense
umblând cu arcul după vènat și cu năvo-

dul după pescuit. Așa o ducea el și di și
nópte, umblând razna prin păduri, ca un
copil străin de mămă și de tată, cum
era el.

„Dér într'o di, din întâmplare, bată-l
norocu să-l bată, vèdú pe ramura unui
copac o pasere mândră, cum nu mai vè-
dú-se de când îl făcuse mămă-sa. Și pa-
sărea șirétă, dór' cu códa ochiului trăgea
la voinic, ca și cum n'ar fi fost pasere
și-ar fi dorit să-i spue nu sciu ce.

„Voinicul nostru nici una, nici două
o luă la ochi și-o sagetă la un picior.

„Cum se vèdú săgetată, pasărea grăi:
— „O! iubitul meu de ce m'ai săge-
tat? Eu sunt ursita ta și de mult am cău-
tat să te găsec, dér n'am avut noroc în
lume, căci astădi, când te întâlni, în loc
să mă primesci cu bucurie, mă săgeți fără
milă! De vei dori, însă de mine, să mă
cauți până mă vei găsi vie séu mórta!

„Atât mai grăi pasărea, care arun-
când un inel voinicului, sbură și se făcú
nevèdută.

„Voinicul tremură de dulcéta acelei
cuvèntări, și își puse în gând să o caute
până o va dobândi. Și cum se hotărî o și

porni în partea în care sburase pasărea și
se călăuzea după picăturile de sânge, care
picurase din rana făcută din săgétă

„Pe drum se întèlni cu o bètrână
sbírcită la față, ca o stafie și alt nimic.

„Baba, cum îl vèdú, îi dise:
— „Sé dai babei un gologan, de vréi
să-ți mèrgă bine!

— De ce nu, — răspuse voinicul,
care scóse și-i dădú un gologan, scii de
cei marî..., de un-spre-đece.

„Până să se despartă, voinicul în-
trebă pe babă, de n'a vèdú cum-va vr'o
pasăre săgetată la un picior, căci aceea e
ursita lui, după care umblă de multă vreme.

— „Hei voinice! — răspuse baba —
eu sunt *Sfânta Vineri* și de mi-ai dat un
gologan, e ca în schimb să te scap de
multe nēcazuri, ce o să întèmpini în lunga
cale, ce vréi să fac! Și cum ți-e, scóte
măre din sin bètrâna un fruleț, un pai de
fèn și o petricică, pe cari, dându-le voini-
cului, grăi:

— „Până să-ți găseci ursita, o să
intèmpini multe ne-ajunsuri, o să pați
multe nēcazuri, dér étăți dau acestea, ca
la nevoie să suni frîul și-ți va veni un cal

⁸⁾ *Opere complete* t. I. Bucuresci 1875. p. 122

In urma senzaționalei descoperiri, o parte a presei germane cere publicarea noului tractat de alianță între cele trei puteri, pentru ca să se pună odată capăt bănelilor și intrigelor, ce se țes de cătră dușmanii grupării austro-germano-italiane.

O scire interesantă vine din Sarajevo, capitala Bosniei. Guvernul bosniaco-herțegovinean a trimis pe un funcționar superior al său pe la capii creștinii ai mișcării bosniace cu misiunea, de a-i îndupleca să se rupă de cătră Mohamedani și să nu mai facă cauză comună cu aceștia. În schimb li-a promis, că guvernul va da Sârbilor din Macedonia o largă autonomie. Bărbații conducători sârbi au refuzat însă propunerile guvernului bosniac, declarând că s'au obligat în scris față de Mohamedani a lucra în comun în potriva sistemului asupritor al lui Kallay, și că nu vor să-și calce promisiunea.

In Serbia a izbucnit *crisă ministerială*. Guvernul sârbesc e decis a-și da demisiunea, fiind-că rezultatul alegerii presidentului Scupștinei (diete) nu corăspunde intențiilor lui.

Dacă ar fi să judecăm după scirile alarmante, ce sosesc din Macedonia, atunci acolo e în ajun de a izbucni revoluția contra regimului otoman. Bulgarii din Macedonia, ai căror vis este alipirea acestei provincii turcesce la Bulgaria, s'au pus serios pe lucru și organizează din toate puterile o generală răscoală. Bande înarmate de Bulgari cutrieră munții și văile Macedoniei și au dese ciocniri cu trupele turcesce. Șeful unei bande, colonelul bulgar Iancoff, a trecut în Macedonia și a dat un manifest, în care țice, că are sub conducerea lui o mie de luptători, că pretutindenii Bulgarii subjugati sunt gata să moră, că Turcii tremură speriați. El trimite din virful muntelui Pirin un salut „Bulgariilor liberate” și strigă „să trăască revoluțiunea și Macedonia liberată”. Foia rusescă „Vjedomosti” din Petersburg scrie, că acest colonel Iancoff a avut o luptă cu Turcii la Strumița și ar fi bătut trupa turcescă regulată de 150 omeni. O altă luptă între Macedonenii și Turcii a fost între Pytel și Krusevo. Pădurea de lângă Krusevo e plină cu revoluționari, al căror număr crește într'una. Conducătorii bandelor bulgare au dat un mani-

fest, prin care chiamă la unire pe toți revoluționarii din Macedonia.

Pe când se întâmplă lucrurile acestea, disordinile și ciocnirile fiind la ordinea zilei în provinciile turcesce, *Austro-Ungaria și Rusia* au făcut pași comuni la Constantinopol, ca *Turcia* să introducă reforme în Macedonia și Albania. În același timp *Anglia și Franța* pregătesc o acțiune comună tot la Constantinopol în favoarea Armenilor.

Din Franța ne vin sciri despre închiderea mai multor mii de școle de băieți și de fete, în cari profesorii și profesorele erau călugări și călugărițe. Etă cum stă lucrul: In Franța guvernul încă de mai mulți ani a hotărât, ca în școlile statului să nu se învețe religia creștină, ci să-i crească pe copii ca pe nisce păgâni. Atunci omenii, cari nu voiau să lase creșterea copiilor lor în duh păgânesc, au țis: Nouă nu ne trebuie școlile statului. Noi vrem, ca copiii noștri, să rămână creștini, crescuți în frica lui Dumnezeu, și de aceea nu-i vom trimite la școlile statului, ci ne vom face noi școlile noastre. Guvernul n'a putut să-i silască pe părinți să-și trimită copiii la școlile fără Dumnezeu, nici să-i oșlescă a-și face școlile lor proprii, pentru-că este un drept firesc al părinților a-și crește copiii așa cum lor le place. Și s'au înființat mii de școli creștinesce, așa că la aceste școli umblau un milion și șese sute de mii de școlari primari și 68.000 școlari gimnaziali. Mai mulți umblau la școlile creștine, decât la cele păgâne. Și se vedea, că școlarii cari eșiau de aici eșiau mai mult carte, decât cei-ce eșiau dela școlile statului. Acesta a dat guvernului eră de gândit. Uite băieții ăștia, când or ajunge omeni mari, or răsturna republica și or face eră împărăție! Și au adus o lege, prin care se hotărăse, ca să se închidă școlile creștinesce și călugării și călugărițele au început țilele acestea să fie scose cu puterea din mânăștirile lor și prigoniți cei-ce luptă în numele lui Christos, ca pe vremea împărățiilor păgâni. Vedea bine, că poporul ține partea călugărilor și a călugărițelor și s'au întâmplat încăierări și răniri între poliție și popor. *Socialiștii* fiind în tot-deuna și în toate țerile în potriva legii lui Christos, țin cu guvernul.

Acum se va întreba cine-va: ce-i asta? Că dór în Franța toți sunt

de o limbă și mai toți de o lege. Din cele aprópe 40 milioane, numai câte-va sute de mii sunt calvinii și câte-va sute de mii jidovi. De unde vine totu-și, că religia catolică e prigoniță? Asta vine de acolo, că cei dela guvern mai toți sunt membri dintr'o societate secretă foarte primejdiosă numită francmasonerie, în care s'au făcut frați cu jidovii și au jurat, că vor răsturna altarul lui Dumnezeu. Pentru-că diavolul niciodată nu dorme, ci umblă printre omeni, răcnind ca un leu și căutând pe cine să înghită. Vom vedea, ce va eși din prigonițiile puse la cale de jidovi și francmasonii în potriva credinței străvechi a țerii franceze, și ce vom ceti și auzi, vom talmăci și pentru cetitorii noștri.

Maghiarisarea învățământului primar.

Cetitorii noștri au cunoscință despre ucazul ministrului unguresc al școlilor, dat la 5 Iunie n. 1902 cătră inspectorii reg. de școle, cătră comitetele comitatense și cătră autoritățile superioare bisericesce. In pomenitul ordin ministrul impune, ca:

1) La școlile (fără deosebire de confesiune) cu un învățător, 9 ore din săptămână să se întrebuițeze pentru vorbirea în limba maghiară și 8 ore din săptămână să se întrebuițeze pentru eșerciții de scris și cetit în limba maternă și maghiară.

2) La școlile cu doi învățători să se întrebuițeze pentru aceleași obiecte de învățământ 15, respective 13 ore.

3) La școlile cu trei învățători, 17 respective 19 ore în același scop.

4) La școlile cu patru învățători 20, respective 25 ore în săptămână asemenea pentru limba maghiară, și astfel gradat la școle cu cinci și șese învățători.

Impune mai departe ministrul, ca începând cu clasa II primară limba maghiară să se eșerciteze și la predarea aritmetice, er întrebuițarea limbei maghiare la predarea geografiei patriei, a istoriei și constituțiunii patriei încă trebuie luată în considerare, pentru-că astfel „i-se dă prilej învățătorului de a deștepta și cultiva sentimentul patriotic în inima elevului...”

In naivitatea lor mulți vor fi crețut și vor crede încă și acum, că ordonanța lui Wlassics are să rămână literă mórta, n'are să se eșecute, și mai sciu eu ce. Se înșală însă. Porunca-i poruncă, și inspectorii de școle ce hantătar de altă chemare vor fi având, decât să eșecute până la ultimul cuvânt din ceea-ce le poruncesce stăpânul.

Vom dovedi afirmarea noastră c'un cas concret.

Dintr'o comună grănițară nise scrie, că inspectorul Varo Beni din comitatul Făgărașului a adresat direcțiilor școlilor comunale (școle grănițaresce) o circulară, în care dă strașnice ordine și instrucții cu privire la punerea în ființă, cu începutul anului școlar 1902/1903, a ordinului ministerial de care am vorbit mai sus.

Avem în copie circulara inspectorului din cestiune. Directorii și învățătorii sunt provocați în termeni autoritativi:

a) Să-și procure planul de învățământ stabilit prin ordinul ministerial nr. 17.284 din 1879, dat de fostul ministru Trefort pentru școlile cu limbă de propunere nemaghiară, în atâtea eșemple care învățătorii funcționează la școlă, er învățătorii și învățătoarele să-l studieze (planul de învățământ) temeinic și să se conformeze lui în toate privințele.

b) Pretinde inspectorul, ca fie-care învățător să-și procure partea I și II din cartea „Vezérkönyv a magyar nyelv tanítására”. (Călăuză pentru instruirea limbei maghiare) de Groo Vilmos, și să o studieze fundamental în decursul vacanței de vară. (Bieții dascăli — Culeg.), er înainte de începerea anului școlar învățătorul, respective învățătorii și învățătoarele, să împartă întreaga materie de predat după clase și în decursul anului școlar să predea cea materie cu bun rezultat.

c) Mai cere inspectorul, ca până la începutul lunii August să se pregătescă planul de învățământ pe anul școlar 1902—1903 așa chip, ca planul de învățământ (planul orelor) să corăspundă întru toate ordinului ministerial (al lui Wlassics) Nr. 30.332 și spre aprobare să-l trimită inspectorului cel mult până la 10 August.

d) In fine inspectorul cere, ca învățătorii să compună amănunțit și planul orelor anului școlar cu privire la limba maghiară și cele-lalte obiecte de predare, și să le trimită inspectorului.

De sigur, că ceea-ce a făcut inspectorul de școle din comitatul Făgărașului, vor fi făcut și cei-lalți inspectorii din alte comitate, pentru-ca cu începutul viitorului an școlar limba maghiară să se predea în vorbire, scriere și cetire în școlile primare după pofta nesăturată a celui mai șovinist ministru unguresc.

Graba cu care se fac toate acestea trebuie să pună pe gânduri pe toți factorii învățământului nostru românesc și să ia măsuri serioșe de apărare.

SCIRILE DILEI.

13 (26) Iulie.

In afacerea turburării dela Pancu (comitatul Hunedórei) ni-se scrie: Cele ce s'au scris prin foile maghiare (că țerani din Pancu ar fi făcut în contra segregării pădurii o revoltă, ce ar fi pregătit'o ei mai de mult) sunt minciuni umflate și es-

iute ca vântul și care te va sfătui, ce să faci cu celelalte lucruri, ce ți-am dat.

„Voinicul mulțami bētranei pentru sfaturile date și porni în lungă cale.

„Mai merge el, cât merge, dēr simțindu-se obosit, sună friulețul și etă că din pământ din ierbă verde i-se arată un cal înșeuat și înfrinat scii colea... numai bun de încălicat.

— Sunt gata stăpâne! — țise calul bătând din picior,—dēr unde vom merge?

— „După ursita mea să mergem, dragă căluțule, — grăi voinicul — și ca să nu greșim calea, să ținem pe acestea picături de sânge!

— „Să mergem cu Dumnezeu înainte“ — răspuse calul.

„Și mi-se aruncă odată voinicesce pe cal șio porni ca o pasere peste văi și deluri. Fugea calul, fugea de-i scăpăra copitele, dēr de-odată grăi cătră voinic:

— „la întorce capul stăpâne și veți în urma noastră cine vine?...

— „Nimeni! — răspuse voinicul, — de cât un iepuraș, care vine în fugă de s'a așternut câmpului“.

— „Hei, stăpâne! — țise calul —

aruncă paiul de fân, căci e spurcatul de smeu p'ale cărui pământuri călcăm!“

„Voinicul aruncă paiul de fân și se făcu în urma lor un mărăciniș des ca peria.

„Smeul făcu ce făcu și străbătând mărăcinișul, s'apropie de voinic.

— „Acum ce veți în urma noastră stăpâne?“ — întrebă calul.

— „Nimic! — răspuse voinicul, — de cât un ogar.

— „Stăpâne, stăpâne! aruncă și pétra căci acela e tot smeu!“.

— „Bine! — răspuse voinicul, care aruncă pétra se făcu un munte numai și numai de marmora.

„Smeul er făcu, ce făcu și trecând peste munte se apropie de voinic.

— „Acum ce mai veți, stăpâne? — mai întrebă calul.

— „Acum ved un voinic călare! — răspuse voinicul.

— „Acela e Smeul. Fiți gata de luptă dēr bagă de sémă, să nu faci nimic, căci dóră voiți avé eu ac de cojocul lui; er de nu voiți isbuti eu, atunci să fi gata, ca să te lupți cu el!

„Calul lui Mărgărit, căci așa se numia voinicul, când vedu pe Smeu aprópe de el, se dădu la o parte, er spurcatul de sgrăptore trecu înainte fără să pótă opri calul său din fugă, așa ci-că alerga de tare după bietul voinic, ca să-i pună capul și mai multe nu.

„Cum trecu Smeul înainte, calul lui Mărgărit se luă după el și prindându-l din fugă îl sdrobi cu picioarele.

„De aci Mărgărit merge și er merge înainte, pe unde nici puit de om nu umblase și picior de Român nu călcase, până ce ajunge, cătră sfințitul sórelui, la un lac unde se pierdeau picăturile de sânge.

— „Aci trebuie să fie ursita mea“, — își țise el în gând și se aședă pe așteptat.

„Așteptă o ți, așteptă două, așteptă nouă, dēr din lac nu eșia nimeni. Atunci fi trăsni prin munte să bage năvodul și să vadă, ce va scóte.

„Dis și făcut, căci și isteț era voinicul nostru, de p'arcă nu-i era d'a bună, atâtea vrednicie.

„Când scóse năvodul, ce să veți? „O femeie frumoșă ca o ți de vară cu față ca marmora, cu pērul ca aurul, cu

ochii ca murele, cu buzele ca fragile, de ți-era mai mare dragul de ea, în cât s'o sorbi într'o picătură de apă și să n'o mai uiți.

„Voinicul Mărgărit se uită la ea, o mișcă, o strigă, dēr nu mai da nici un semn de viață. O mai privi încă odată și vedend'o săgetată la un picior, o cunoscu, că este ea ursita lui, după care umblase atâtea amar de vreme.

„Vedend că nu mai era chip d'a o mai scula, săpă singur pe malul lacului o grópă, în care aședă pe ursita și iubita lui. Inșe el, amărit până la suflet, se aședă la capul ei și o plânge și er o plânge din adēncul inimei, până ce se cocoșă pe pământ, er lacrimile se inchiegară pe pieptul lui.

„Dumnețu, vedendu-l cum se chinuesce, îl făcu o flóre chiar așa cum sta cu capul cătră mormentul iubitei lui. Acestă flóre, dela numele voinicului, se numesce Mărgăritărel, er dela lacrimile inchiegate pe pieptul lui Lăcrămióre.“

(Va urma)

9) I. Morar. *Legendele florilor*. Buzău 1900. p. 7.

geră. De o revoltă plănuită nici vorbă n'a fost.

Jubileul școlilor române din Blăși. „Familiei“ i-se scrie din Blăși, că corpul profesoral de acolo a hotărât să serbeze jubileul de 150 de ani al înființării școlilor române de acolo.

Biserica prădată. În biserica gr. or. din Lugos s'au ascuns Marți după amiazi nisece hoți, și noptea au spart lada bisericeii furând banii și alte obiecte prețioase. Hoții s'au suit apoi în turn și de acolo s'au lăsat în jos pe funia clopotului.

Grindină. Atâtea furtuni, revărsări, grindină și alte necasuri pe capul bieților locuitorii mai ales din Transilvania, n'au fost de mult, ca în vara acésta. Sute și mii de omeni au fost lipsiți și de hrana zilnică. Încă e noroc, că astăzi nu mai poți fi fomete, cum era mai de mult, când nu era calea ferată, căci astăzi s'ermanii omeni tot mai pot aduce ceva bucăciore de prin alte părți ale țării, séu chiar din alte țări, decât nu s'au făcut pe la ei. Vorba e însă, că trebuie să se bage în datorii, din cari Dumnezeu scie când și cum vor pute eși. Acum primim éráși o veste tristă din *Ibănesci* (Mureș-Turda), că în 22 l. c. pe la órele 2 după amiazi a bătut piatra tot hotarul. Piatra a fost în mărimea nucilor și colțurată. Într'o parte a hotarului n'a rămas, decât pământul gol. Țeranii sunt desnădăjduiți, vedându-și nimicătătă ostentă. — Pe la órele 5 a bătut piatra și hotarul comunelor vecine Hodac și Glăjărie.

Din Bucium (Munții Apusenii) ni-se scrie cu data de 23 Iulie: „*Țințar* e original din Bănat și bănățenii vor sci mai bine, decât el e Român, ori Sârb, și vor cunoște și trecutul lui. La noi, în Munții Apusenii, a venit el cam de 3—4 ani, ca contabil la banca „Detunata“, unde n'a putut fura. A sedus însă comuna Bucium-Poenii să înființeze bancă nouă, unde fú ales secretar, și basându-se pe nepriceperea ómenilor în ale băncii, a furat. Ca omul așa se nu mai ajungă în poziție de a pute fura, dau publicității cazul și rog și pe alte foi să binevoiescă a lua notă despre cazul acesta. O fac din motiv, că respectivul scie să se impună prin manifestarea celor mai exagerate sentimente românesce și prin o purtare adevărat teatrală. Până acum s'a descoperit un furt cam de 6000 coróne, dér sunt sigur, că se va descoperi mai mult. Mă mir cum de cazul acesta nu s'a dat publicității până acum de persóna, care era datóre să o facă, pentru ca alte bănci să se ferescă de nenorocirea, ce a ajuns'o pe banca din Bucium-Poenii.“

Alegere de vigili silvanali. Din *Bistrița* ni-se scrie: Pentru ocuparea a 19

locuri de vigili și supravigili silvanali în comitatul Bistrița-Năsăud, au concurat 76 indiviđi dintre cari cei mai mulți cu esamene și diplome de pădurari. Alegerea s'a ținut la 15 Iulie a. c., cu care ocaziune unii „patrioți“ ca de obicei au voit ca acestea să fie ocupate numai de „patrioți“ veniți de pe puste Ungariei. Dér fiind-că în comisiunea silvanală și de numire s'a aflat și d-l Dr. Gavril Tripon, avocat, și preotul lutheran Daniel Csallner, care au preferit și protegiat pe Români și Sași, aleși au fost 7 Români și 5 Sași, însă cu toate acestea „din punct de vedere social maghiar“ în Bistrița au fost aduși respective s'au adus 2 Unguri. Că au reușit 7 Români, meritul în cea mai mare parte este al d-lui Dr. Tripon.

Sfințire de cimitir. Din *Teuții de sus* ni-se scrie: „In 13 a. l. c. st. n. s'a făcut sfințirea cimitierului din comuna curat românescă *Negrei*, în tractul protopopesc al Baia-spriei, c'o solemnitate destul de frumoasă.“

Duminecă (13 st. n.) diminéta a servit sf. liturgie On. D. Demetriu Cionte, ca delegat protopopesc, însoțit de On. D. preot local Iuliu Șurani, care la rândul séu a și predicat despre însemnătatea actului de împlinit. ér corul tinerimei sub conducerea tinerilor învățători Ioan Chereș și Aurel Cotoțiu, a executat cu multă acurateță frumoșele cântări bisericesce. După finirea sf. liturgii, procesiunea se grăbea la sfințirea noului loc destinat de cimitir.

După împlinirea creștinescului act, toți óspeții au fost invitați la masa ospitalieră a curatorului bisericeii locale, fruntașul român d-l Atanasiu Demian, la care masă au fost numeroși óspeți. După prânđ s'au început istoricele noastre dansuri naționale; s'a încins o „horă“ mărișoră și frumoasă, după care a urmat „Ardelena“ și celelalte fermecătore dansuri naționale; petrecerea asta a durat până târziu. Într'un târziu cătră miezul nopții, la dorința óspeților, bravii învățători din jur, cari au fost de față, au predat hazlia piesă „Nica“ prin care s'a pus capăt petrecerei. — *I. P. învăț român.*

Intempiare. On. *Redacțiune!* Intre „soirile ăilei“ din nr. 132 a. c. al „Gazetei Transilvaniei“ un domn „binevoitor al școlii“ a avut deosebita preveniență față de mine și a publicat o critică a esamenului, ce l'am făcut cu școlarii dela școla sf. Treimi de pe Tocile. Critică scurtă și pișcătore; se asemănă cu pățania celuia, care n'ar fi mers nici pe jos, dér nu s'ar fi lăsat nici de căruță.

De 21 de ani de când funcționez, ca învățător la numita școlă n'am cetit séu audit despre o astfel de criticare a esamenului meu, despre care se fi ăis cineva că „copii și copilele din anul prim de școlă au dat răspunsuri nu tocmai precum

s'ar fi așteptat“, și totuși se „nu mă fi învinuit de negligență“. Întru cât l'ar privi numai pe d-l respectiv, eu i-ași da pace; întru cât însă și-a publicat părerile, — spre orientarea publicului — sunt silit să-mi ridic cuvântul. Declar, că dumniaului nu m'a onorat cu prezența-i la esamen și a fost réu informat. Trebuie să-i spun adecă, că școla de sub conducerea mea n'are decât o singură clasă (cl. I.) elementară și întru cât au fost și școlarii de anul II, cu cari densusul se vede a fi fost mai mulțămît, aceia au fost repetenții din anul trecut. Răspunsuri mai slăbuțe au fost date numai de cătră aceia, cari și așa fuseseră declarați din parte-mi ca *nepromovați*. Cât pentru îmbărbătarea la muncă, și mulțumesc d-le raportor, dér... veți, n'am trebuință de sfaturile d-tale. Să-ți spun însă eu una: Dacă voiesci, să mai raportezi ceva pe la jurnale, studiază mai întâi bine materia de scris, apoi desbracă-te de patimă personală. *Brașov*, 5 Iulie 1902. — *Ioan Suciu*, învățător.

Sinucideri. În ziua de 23 Iulie s'a sinucis în Brăila Ioan Iordănescu, în etate de 51 ani, fost timp îndelungat funcționar al statului și în urmă taxator vamal. Nenorocitul și-a tras un glonț de revolver în gură și a rămas mort pe loc. Causa acestui act de desperare e că Iordănescu, de aproape trei luni și-a pierdut cu desăvârșire vederea. — O altă sinucidere s'a întemplat în Bucuresci, unde Spirea Petrache, originar din Buzău, s'a spânzurat de craca unui copac la șoseua Kiseleff. Causa sinuciderii e, că lui Petrache îi mergeau réu afacerile.

Victimele expresului de Berlin. Din Focșani se comunică, că o căruță, în care se găsiu un țeran cu nevasta și doi copii, a fost tăiată de trenul expres de Berlin, lângă cantonul 34, în apropiere de Milcov, prima stație după Focșani. Femeia și cu copilul au fost omorâți pe loc, ér bărbatul rănit foarte grav. Fata a fost luată de botul mașinei și dusă vre-o 400 metri, când fú apoi asvirlită în lături. Nenorocita într'o stare disperată, a fost transportată la spital. Cantonierul, asupra căruia cade responsabilitatea, a fost arestat.

Premiat. Din Bistrița ni-se scrie, că d-l Teodor *Bogdan* învățător acolo, a câștigat premiul de 20 coróne în aur pentru disertatia sa „Cunoșterea pământului și gunoarea lui“, ținută cu ocaziunea adunării generale a despărțământului Bistrița la 20 Iulie în comuna Monor. Acest învățător a mai fost premiat în trei rânduri tot din partea despărțământului „Asociațiunei“, dovadă, că nu numai că e un bun învățător, ci și un om deștept și sirguincios.

Trăsnit. Din *Cricău* (comit Alba-feriőră) ni-se scrie, că la 22 Iulie n., după

un vifor grozav a fost lovit de fulger un băiat, care mergea la pășunat călare. Și băiatul și calul au fost loviți de-odată și au murit. Băiatul, cu numele Petru *Rusan* l. Nicolae, era de 12 ani, doria să mERGă la Blăși în clasa întâi gimnasială, dér n'a avut noroc să-și vadă împlinită dorința.

Treideci de ani în temniță. Din casematele din Arad fú liberat alaltăeri un om, care a stat în închisóre timp de 30 de ani. Înainte de asta cu 31 ani Iosif *Zacskó*, — așa îl chemă pe fostul rob — fú recrutat la regimentul de infanterie nr. 25. Lui *Zacskó* însă nu-î plăcea viața militară și desertă. Dér nu peste mult timp fú prins și éráși dus la cătane. *Zacskó* însă desertă și a două și a treia óră. Desertorul fú judecat și condamnat la temniță. Într'o ăi ducea gunoiu cu un alt camarad al séu. Cei doi arestanți omorâ pe soldatul de gardă cu sapele și voiau să fugă. Nisece țeranii li se puseră în cale, să-i opréscă. Unul din țeranii fú înjunghiat. *Zacskó* fú transportat din nou în temniță și pus sub mare pază, stând acolo treideci de ani. Majestatea Sa l'a grațiat, așa că alaltăeri a putut eși din temniță, ca bătrân de 53 ani, unde întrase ca flăcău de 22 ani.

Copii arși. În hotarul orașului Chichinda-mare eșise la lucrul de câmp muncitorul *Vasa Mangul* cu nevastă-sa. Femeia își aduse cu sine și o copilă de ăță, căreia îi făcú culcuș într'un snop. Tot aici își aședară și pânea și hainele. Părinții erau deja depărțitor de snop, când uitându se înapoi, véd cu spaimă că snopul arde în flăcări. Repede se întorc îndérét. Era însă prea târziu, copila era plină de arsuri și în scurt timp muri. Focul s'a iscat, de sigur din vr'un chibrit căđut pe haină, care s'a aprins de arșița sórelui. — Un alt cas de felul acesta s'a întemplat în hotarul Cârlovei. Aici era *Ilie Zuzin* cu familia la secerat. *Ilie* își trimise fata în etate de 10 ani să aățe focul, ca să facă ceva de mâncare acolo pe câmp. Din nebăgare de sémă hainele fetei au luat foc și până au sosit părinții, fata a leșinat de dureri. Plină de arsuri fú transportată în spitalul din Chichinda, unde muri peste puțin timp.

O gróznică explozie. Din Versailles se anunță o gróznică explozie pe câmpul de exercițiu al artileriei, la Satory. Nenorocirea s'a produs pe când un detașament de soldați săpători, simulând lupta, făceau să explodeze nisece mine. Un sublocotenent, un sergent adjutant și 2 subofițeri au fost uciși, alți 15 soldați sunt grav răniți. Cei răniți la față vor rămâne orbi. Cadavrele celor uciși sunt oribil mutilate, sub-locotenentul a fost decapitat cu desăvârșire.

Ioniță Ciobanu.

(Poveste).

A fost odată un împérat véduv, care a avut un fecior și o fată. S'a întemplat însă, că a intrat în țera acestui împérat pacinic un împérat străin cu multă óste ca sé-i ia țera. Împératul primind vestea și-a adunat și el óștirea și s'a dus să întempline pe dușman. Pe fecior l'a luat cu sine, ér fata a lăsat'o acasă sub îngrijirea unui harap credincios.

Împératul nostru, ce e drept, l'a alungat pe dușman peste granițele țării, dér încingându-se o luptă crâncenă între amândou óștirile, bătaia nu s'a putut sfirși cu una cu două, ci s'a îndelungat cu anii, căci bine sciți, că pe atunci se lup'au soldații cu ciomege și cu sulite, ér nu ca acum cu puscă și cu tunuri. Harapul care sta cu fata acasă, a început dela o vreme să se aprindă de dragoste, că fata era frumoasă. Fata era însă înțeleptă și cuminte. Ea, îndată ce a cunoscut gândurile harapului, a început să-l mustre cu vorbe înțelepte. Harapul, după-ce a védut și a védut, că nu-și póte ajunge planul séu, de témă să nu-l descopere fata, s'a apucat și

a scris împératului o scrisóre, în care zugrăvia pe fata de împérat cu colorile cele mai negre, arătându-i că s'a stricat cu desăvârșire, în cât s'a luat și el de gând de purtările ei. Scrisórea acésta i-a trimis'o printr'o slugă din curte, învățându-l, ca să întărescă și el cele arătate în scrisóre. Împératul, când a cetit cele arătate de harapul séu, atâta s'a amărit, în cât l'a trimis pe fiul séu acasă cu poruncă, ca să ia pe soră-sa și s'o omóre fără léc de milă, ér ca semn să-i ducă amândoi ochii.

Feciorul când a primit o astfel de poruncă a rămas uimit de spaimă, dér védând pe tatăl séu atât de înverșunat, a încălecat calul și dus a fost. El, după-ce a ajuns acasă, a luat'o pe soră-sa și a dus'o într'o pădure mare. Aici i-a spus cu ochii lăcrămândi tótă porunca ce a primit'o dela tatăl lor și o rógă să-l ierte, decât el e silit să-i scurteze ăilele. Atunci fata începú să se desvinovătescă, ăicend că tóte arătările harapului sunt minciuni.

— „Nu mă omorî, inibitul meu frate“ îi ăicea ea; — „ai bare-mi tu mai multă milă de mine și nu dați cređemént unui sclav necredincios; lasă-mă să trăiesc între fiarele acestei păduri, căci gura mea nu

te va spune nici odată, eu din aceste pustietăți nu voi mai ieși nici-odată.“

— „Nu te pot lăsa, scumpa mea sorioră, că trebuie să-i duc ochii tēi nemilosului tată, că de nu mă va face și pe mine tot bucățele. Chiar să-ți las viața, dér atunci ce vei face tu fără vederea ochilor în aceste pustietăți. Óre nu-i mai bine să fii mórtă, de cât vie în acésta stare?“

— „Soi ce, frate dragă, atunci omoră cănele acesta, ce s'a luat după noi, și ia-i ochii: de unde va cunoșce tiranul nostru tată, că nu-s ochii mei!“

— „Că bine ăic tu, sora mea — eu nu mi-ași fi putut aduce aminte de așa ceva. Voi omorî dér cănele și pe tine te voi lăsa liberă și nevătémată. Tatăl cerec se te ocrotéscă de tóte relele.“

Frații s'au despărțit cu multe lacrimi de durere; sora a rămas singură, ér fratele, după-ce a omorât cănele și i-a luat ochii, a încălecat calul și s'a depărțat spre lagărul tatălui séu. Ajuns aci îi spune, că a împlinit porunca dată, arătându-i ochii cănelui. Tatăl, cređend că sunt tóte adevărate cele spuse de fiul séu, ăice plin de liniștire sufletéscă: „Mai bine s'o sciu

mórtă decât pėtată, după cum mi-o arată harapul meu credincios.“

Au trecut doi trei ani și fata de împérat era tot în mijlocul pădurilor. Ea își aflase locuința în sinul unei peșteri, de unde nu eșia afară de cât atunci, când o gonea fómea. Măncarea ei era ierburii și rădăcinii și ouăle pasărilor, pescii și racii păraielor, ce curgeau prin apropierea peșterii.

Și s'a întemplat, că un fecior de împérat, rétăcind într'n primăvară la o vânătoare prin pădure, a dat de aceste locuri necălcate încă de picior omenesc și mult se minună când védú prin zăpada de curând căzută, o urmă de picior desculț. El se duce tot după urmă, până ce ajunge la gura peșterii. Se opresce aci și începe să strige:

— Cine-i în peșteră să iasă afară, ca să-l véd, că de unde nu, îl scot cu căni mei.

— Sunt eu, și ce vréi cu mine?

— Nu voiesc nimica, fără numai să te véd cine ești!

— Ași eși, dér nu pot, că sunt góla, aruncă-mi o haină să mă îmbrac, și voi eși îndată.

al nostru pe de-o parte, ér de alta ea posibil ne face să vedem, că suntem vrednici de sprijinul, de care părtași ne fac toți ómenii noștri de bine.

Fie - care măestru, și calfă, ba chiar și elev (învățcel), cu capul ridicat se se prezintă la espotiție cu or-ice soi de product al lucrărilor sale, sôvêrșite fie în atelierul propriu, fie în al altuia și astfel se arătăm, că nu am stat și nu stăm cu mâinile în sin, ci am muncit din greu și neincetat pentru binele némului preste tot și al nostru în deosebi.

Voința de fer, care face minuni, trebuie să ne stăpânescă pe toți, și atunci or-ice lucru, fie el or-icât de greu, se va pute duce la îndeplinire cu ușurință.

Sibiu, 12 Iulie st. n. 1902.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

Victor Tordășianu, Ioan Apolzan
president. notar.

Stipendii din fundațiunea Gozsdu.

Spre scopul conferirii de stipendii din „Fundațiunea lui Gozsdu“ pe anul școlar 1902/3 pentru școlile medii, facultăți, universități și școlile de cadeți militari la armata comună și de honveți—se publice concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sêu autenticate de notari publici: a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezaților, provădit cu clausula parohului competent, că și de prezent aparțin la biserica greco-orientală română; b) că studiază cu un succes bun la vre-un institut public din patria, spre care scop au să subșternă studenții dela școlile medii atestatul din anul școlar 1901/2, ér cei dela facultăți și universități indicele despre tôte cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut; c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere tôte trebuințele pentru crescerea concurentului, spre care scop e a se produce atestatul diregătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă și date pozitive despre această avere și trebuie să fie scris și de preotul locului, ér decât n'ar fi acolo preot, or. ar fi înrudit cu concurentul trebuie să fie scris din partea protopopului concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficial despre ocupațiunea sa, întrun timp, și despre purtarea s'a morală pe acest timp.

3. Fie care concurent are să arete în petițiunea sa specialitatea la care și locul unde voesc a continua studiile, precum și aceea, decât are și alt stipendiu.

4. Cei-ce voesc să studieze în străinătate, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul decât li se

lmeat și ea dimpreună cu ei. Așa el a doua și s'a făcut singur mai multe sgârșituri pe trup și în această stare s'a dus plângând la împăratul, spunându-i:

— E rău de noi, înălțate împărate! Mai mulți dașmani au dat navală preste cortul tâu; pe împăratăsa și pe copilașii tîi i-au aruncat în valurile râului, érá eu abia ca prin minune am scăpat viu din mâinile lor!...

Inima împăratului, când a auzit această veste, a fost lovită de o adencă durere și a jeli'to fôrte mult pe iubita lui soție preș și pe copilași. El în acele clipite de disperare a dat o navală atât de furiôsă asupra dușmanilor sîi, în cât i-a sdrobotit cu desêvîrșire, dér ce folos, că a câștigat o tără, și în schimb a pierdut o comoră atât de prețioasă pentru dânsul. După câștigarea luptei va fi căutat el pe tărâmurii râului multe zile după scumpa lui soție și copilașii ei, crezând că-i va afla bare-mî morți, dér vedând, că nu pôte cu nici un preț să le dea de urmă, s'a întors acasă mâhnit.

(Va urma.)

va vota stipendiul să se pôtă îndată exopera concesiunea ministerială prescrișă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școlilor militare de cadeți se pbservă, că stipendiile acestea pe lângă documentarea condițiunilor statorite în acest concurs (p. 1. a. c. 2, 3, 6, 8, și 9) numai atunci se vor extrada comandei școlilor militare, decât concurentul va documenta, că este primit de elev regulat la respectiva școlă de cadeți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare sunt a se adresa la Reprezentanta fundațiunei lui Gozsdu, Budapesta VII Hollo utca 8 sz până la 5 August st. n. a. c.

7. Tot-odată se provôcă toți stipendiștii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutóre pentru depunerea rigorôselor și câștigarea gradului de doctor, că până la termenul sus indicat și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1901/2 căci altcum li-se va sista stipendiul, respective nu vor căpêta ajutorul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruate cu documentele sus amintite sêu sosite după termenul fixat nu se vor lua în considerare.

9. În interesul expedării regulate, fie care concurent să îndice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a i-se trimite rezoluțiunea Reprezentantei.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozsdu, ținută în 24 Iunie n. 1902.

Comitetul

Illegalitate și prigonire.

Agostin, 28 Iunie 1902.

Stimate D-le Redactor! În prețitul nostru jurnal „Gazeta Transilvaniei“ în nr. de Dumineca din 14 (27) Octomvre 1901, la rugarea mea ați binevoit a publica volniciile d-lui solgăbiru din Cohalm, Boér Mihály, făcute față de repartitia bisericii noastre din Agostin.

Am fost arătat, că, în anul acela s'a compus lista pentru repartitia bisericii noastre, din care trebuia să se plătescă salariul învățatoretic și tôte cheltuielile bisericesc-școlare. Acea listă a fost așternută la pretura din Cohalm, de unde am cerut executarea repartitiei. Din partea fisolgăbiruului Tompa, cu ordinul Nr: 4095/901 au și fost orinduit antistieii comunale, ca să dea mână de ajutor epitropiei noastre la încassarea repartitiei. Viceșpanul a aprobat ordinul d-lui fisolgăbiru prin sentința cu Nr. 17293/901.

Am arătat mai departe, că în 20 Octomvrie 1901, d-l pretore Boer Mihaly a sosit la gara de lângă comuna noastră, a adunat acolo pe poporeni cari au copii la școlă de stat. A chemat și pe preotul Damian Bucșa și pe epitropul George Stan Birț, pe acești din urmă i-a întrebat cu vorbe amenințătore, că cu scirea d-lor s'a compus lista pentru repartitia bisericii și pentru-ce a făcut arunc pe popor. M'a chemat și pe mine să merg acolo cu protocoalele în cari sunt induse conclusele comitetului parochial. Eu n'am mers de ore ce când am fost chemat, trecuse timpul pentru afaceri oficiose și nici locul nu era pentru asemenea afaceri.

Am arătat că d-l Boer a luat un proces verbal. Ce s'a luat în acest proces verbal n'm știut atunci, preotul după cum dânsul spune, n'a subscris acest protocol, epitropul fiind forțat, l'a subscris prin apăsarea pe cruce, ne explicându-se nimic. Tot în ziua aceea d-l Boer a luat dela primar lista pentru repartitie, a dus-o cu sine și până în ziua de astăzi nimeni n'a mai vedut-o.

După cum arată sentința comitetului administrativ comitatens Nr. 1378, d-l Boer a luat la protocol tot ce n'a fost adeverat, adevă a luat, că eu am purtări imorale, m'a arătat la ministru; ministru a cerut dela Ven. Consistor cercetare disciplinară asupra-mi, ceea ce s'a și întemplat.

A fost trimis la față locului d-l protopop, unde s'a adeverit, că învinuirile ridicate în contra mea nu sunt adeverate.

Asemenea a luat cu nedreptul la protocol și aceea, că parochul D. Bucșa și epitropul George Stan Birț, nu știu de compunerea listei pentru repartitia bisericii.

Cu tôte acestea și-a putut face d-l Boer mendrele sale, și-a ajuns țința dorită dela comitetul administrativ comitatens, a putut nimici atât sentința d-lui fisolgăbi-

râu, cât și a d-lui viceșpan. Sentința această numai acum ni-s'a făcut cunoscută.

Sinodul parochial în ședința sa din 8 Novembre 1901 sub presiuni parintelui protopop N. E. Mircea, a compus alte liste pentru repartitia bisericii pe anii 1901—1902 acestea au fost așternute la Venerabilul Consistor spre aprobare. Venerabilul Consistor a aprobat acele liste, și cu ordinul din 24 Ianuarie Nr. ad. n. 615 școl. le-a trimis la oficiul protopresbiterial cu însărcinarea că, d-l protopop să facă pași necesari în cauza această la locurile competente prin întervenire personală. D-sa a și făcut. În 20 Faur 1902 a așternut sub Nr. 102 listele la pretură cerând executarea repartitiei.

În 29 Aprilie părintele Damian Bucșa face cunoscută comitetului sentința preturei din Cohalm Nr. 1425/902 prin care ni-se denegă ajutorul cerut din partea d-lui protopop; dându-ni-se timp de recurs 8 zile. Recurs în contra acelei sentințe n'am putut face, fiind-că pe cum arată subscrierile de primire de pe dosul acelei sentințe d-l protopop a primit sentința în 15 Aprilie. D-l paroch Damian Bucșa în 29 April, timpul de recurs era deja expirat! Listele a doua ôră așternute preturei din Cohalm nu le-am mai primit de loc.

Din cauzele aci arătate n'am putut primi din salar pe 2 ani nici un crucer, biserica nu și-a putut plăti datoriile, pentru cari i-s'a intabulat realitățile ce are, cari aji mâne vor fi puse la vîndare.

Tôte acestea cauze oficiul parochial și epitropia le-a făcut de nou cunoscute Venerabilului Consistor Archidieceșan, raportând despre tôte acestea în 27 Iunie.

De nou mă vâd silit a Vê ruga Stimat D-le Redactor, bine voiți a arêta în nr. de Dumineca publicului cetitor în tôte întregimea lor cele ce vê fac cunoscut, ca să se pôtă vedé persecuțiunile, ce se fac bisericii și școlii noastre străbune.

Alexandru Bucșa,
învățator.

Convocare.

Despărțământul VIII Deva al „Asociațiunei“ pentru literatura rom. și cultura poporului român. își va ține adunarea sa generală în comuna Batiz la 10 August a. c. st. n. 8 ôre a. m. cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin directorul despărțământului. 2) Raportul actuarului despre activitatea anuală. 3) Esmiterea comisiunilor pentru censurarea raportului, conscrierea membrilor noi, colectarea taxelor și referadele acelor. 4) Alegerea a doi delegați la adunarea generală a Asociațiunei. 5) Discutarea și deliberarea eventualelor propuneri. 6) Cetirea disertațiunilor anunțate. 7) Fixarea locului adunării gener. viitoare. 8) Inchiderea adunării prin director.

Onorații membrii și toți binevoitorii părținitori a culturii poporului român sunt rugați a lua parte la această adunare.

Din ședința comitetului desp. VIII Deva, ținută la 16 Iulie 1902 st. n.

Dr. Alesandru L. Hossu
director desp.

Dionisî Ardelean
actuar.

ULTIME SCIRI.

Viena, 25 Iulie. Aji s'a deschis la Ischl consiliul de corônă, la care participă ministri președinți Koerber și Szell și ministru de externe contele Goluchowski.

Rectificare. La ultima scire „Viena 24 Iulie“ publicată în numărul de eri al fôiei noastre, s'a omis din greșală, a-se spune, că enormele pagube cauzate de uraganul din zilele trecute, s'au întemplat în Kiew.

Literatură.

Au apărut un volum Poesii de Th. Șerbănescu, adunate și publicate de Th. G. Djvvara, însoțite de studii asupra poesii-ori lui Șerbănescu de D. C. Olanescu și T. G. Djvvara. C'un portret al autorului. Volumul (de 338 pag.) se vinde pentru sporirea fondului destinat ridicării unui bust poetului Th. Șerbănescu, la Sorecî & Comp. librării-EDITORI BUCUREȘTI. Prețul unui exemplar broșat, tipar și nartie elegantă 4 Lei.

Producțiuni și petreceri.

Feleacul-săsesc, 15 Iulie 1902.

Onorate Domnule Redactor! În 13 a. l. c. în opidul Lehința săsescă s'a aranjat, sub presiuni M. O. Gerasim Domide, o petrecere de vară. Un public mai numeros nu s'a pomenit de când există Lechința. Au luat parte la această petrecere un public românesc ales nespus de mare din tôte straturile societăței românesce și din tôte ținuturile din împrejurime și din depărtare. Sala otelului opidan, decorată cu ghirlande și o mulțime de cununi de flori natnrale din partea tinerimei în frunte cu clericul absolvent Jonică Groze, avea un aspect cât se pôte de estetic. Caracteristica petrecere a fost o excepțională vialitate încoronată de un succes moral și material strălucit.

Din mulțimea celor de față mi-am putut nota pre următorii domni cunoscuți: D. Gerasim Domide protopop Bistrița cu fam. Dr. G. Tripon avocat cu familia, Dr. Liul, G. Curtean, A. Roșu fam. Mathei cu fam. Ungureanu tipograf cu fam. toți din Bistrița, Simeon Tanco preot cu fam. Monor, Petru Cheresteș protopop Buza cu fam. Alesandru Cheresteș Bougard cu familia Pavel Salvan preot Ciaba cu fam. Isai cu familia, B. Christu, S. Groze Herina preot cu fam., Cupșa preot Feldiôra cu fam., Baci preot Feleac cu fam., Pașcu Șomotelnie cu fam., Stupineanu preot Stupini cu fam., vêduva Cupșa Magieruș cu fam., Baci Șoimuș cu fam., Mathe Chiraleș cu fam., Dr. Hedrich medic Lechința cu fam., Fabricius apotecar Lechința cu fam., Suia preot cu fam., Păcurar învățator Ragla cu familia și alți numercși, cari parte necunoscându-i, parte neaducându-mi aminte, au rămas din micul meu răvaș.

Înainte de cauză 9 studenți dela gimnasiul superior din Năsêud îmbrăcați în costum național românesc au jucat cu deosebit tact și multă precisiune jocurile naționale „Românul“, „Călușerul“ și „Bătuta“ Cred a nu esagera, când la acest loc amintesc, că „Quadrilul“ a fost jucat în două colone nu mai puțin ca de 80 părechî. În decursul pauzei prezidente petrecerei M. O. Ger. Domide a salutat publicul present prin alese și frumoșe cuvinte, apoi a vorbit d-l Dr. Tripon. Venitul brut al petrecerei a fost, precum am înțeles, cam 260 corône.

Un participant.

Vlădeni, 15 Iulie a. c.

În Vlădeni s'a aranjat, în sêra de sf. apostoli Petru și Pavel, o petrecere de vară. Spațioșele sale ale școlii confesionale erau literalmente pline.

Petrecerei i-a reprezentat muzica. Punctele de concert au s'au oine studiate și executate pieselor au fost încununute de succesul dorit. În special sunt de remarcate cele 2 puncte „Sună buciumul d'alarmă“ și „Păsărica trecătore“, executate de-un cor de plugari. Piesa „Ion la featru“ declamată de d-l I. Curcubêts, a stârunit multă ilaritate în public.

Piesa „De necaz“ scrisă de Teodor Speranța, e o piesă de actualitate, fiind-că combate patima beției, care face mari stricăciuni și în mijlocul poporului nostru. Subiectul e scos din viața sâtenului și predarea ei produce efect desêvêrșit asupra țărânilor noastre. În deosebi când țiganul Pârlea îl desbracă pe Tănase Carâmb (când acesta dormea beat pe marginea drumului) de căciulă, de suman, îi ia punga cu parralele și se depărtează cu observația, că l'a strigat destul să se școlé, însă Tănase nu vré să-l audă, și astfel el nu-l pôte străjuji, ci caută se plece, că el și-a făcut datoria ca un creștin, — publicul isbucnesce în hohote, ér pentru țărânilor servesc de o bună învățatură, ca să se ferescă de ispitele vinarsului, care la sigur, îl duce la ruină morală și corporală.

Dintre dômnele și d-sôrele, cari formau buchetul petrecerei am putut remarca pe următoarele: d-na și d-sôra Zorca, d-na Viôra Oana, d-na Ludu (Preșmer), dômna Bătă, d-sôra Bătă, d-na și d-sôra Danciu, d-na și d-sôra Paltineanu, d-na Taus, d-ra

Octavia Pop, d-na Vlădărean d-șora Virginia Creangă (Feldiőră), d-șora Anicuța Cărlan, d-na Gothard....

Atât succesul material, cât mai veltos succesul moral a fost pe deplin satisfăcător. Abia la ziua albă ne-am putut depărta cu plăcute suvenir.

Beta.

Cu ocaziunea petrecerii aranjată în Vlădeni, în sera de 29 Iunie (st. v. (ziua sf. Petru și Pavel), au încurs următoarele suprasolviri: Iacob Zorca paroch în Vlădeni 7 cor., George Cărlan notar în Vlădeni 6 cor., Ioan Gavrilesco paroch în Țințari 2 cor., I. Schiopu paroch în Crisbav 2 cor., Ioan Gothardt sergent de jendarm cu 2 cor., d-l Ludu paroch în Preșmer 1 cor., N. N. 1 cor., Ilie Őnă notar în Țințar 1 cor., Nicolae Băta magistrul postal în Perșani 1 cor., Toma Potcovă din Vlădeni 1 cor., Paul Buzogany caporal jendar 1 cor., d-na Elena Popoviciu 40 b. George Arnăuțiu 10 b.

Primescă marinimoșii binefăcători și pe această cale sincera noastră mulțumită.

Vlădeni, 17 Iulie st. n. 1902.

Jordan Curcubetă.
cassar.

Tinerimea română din Turda și jur invită la petrecerea de vară, ce se va ține în 2 August st. n. a. c. în sala hotelului „Central“ de acolo cu ocaziunea adunării generale a „Societății de lectură a femeilor române din Turda și jur“. Inceputul la 8 ore sera. Venitul curat e destinat spre un scop filantropic. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie până la 3 membri 4 cor., peste 3 membri 6 cor. Suprasolvirile marinimoșe sunt a se trimite D-lui Emil Cigăreanu stud. jur în Turda. Comitetul aranjator: Dr. Valer Moldovan, președinte, Dr. Ionel Mesaroș vice-președinte, Georgiu Pataceanu secretar, Simeon Poruțiu cassar, Emil Cigăreanu controlor și alți 17 tineri. În ziua după petrecere excursiune la Indol, unde se va ține adunarea generală a despărțimentului XXIII. (Turda) al „Asociațiunii“.

— *Intelegența română din Ragla și jur* invită la petrecerea, care se va aranja Sămbătă la 2 August st. nou 1902 în sala școlii confesionale din Ragla. Inceputul la 6 ore sera. Prețul intrării: de persoană 1 cor. 60 fil., în familie 1 cor. 40 fil. Venitul curat este destinat în favorul școlii confesionale din loc. Suprasolvirile marinimoșe se vor primi cu mulțumită și cuita pe cale diaristică. NB. Prea stimații participanți sunt avisați la proviziunea proprie. De beuturi bune și eftine se va îngrijii comitetul.

Internatul diecesan gr. or. român din Beiuș.

Pentru anul școlastic 1902/1903 sunt a-se primi în internatul diecesan gr. or. român din Beiuș 60 de elevi, cari studiază la gimnasiul gr. cat. român din loc. Pe lângă îngrijirea și supraveghierea, ca să-și îndeplinească datorințele față de școlă și să fie la adăpost tot ce afară de școlă ar putea influența în mod stricăcios dezvoltarea lor fizică și morală, — elevii vor avé în internat locuință (sale deosebite de studiat, de mâncare și de dormit, promenadă, grădină) vupt sănătos, spălat, luminat, încălzit medic, scaldă, gimnastică și bibliotecă.

Taxa de întreținere pentru un elev e 260 corone pe an, care sumă se plătesce în patru rate anticipative de câte 70 corone, anume la 1 Septembrie, 15 Noembrie, 15 Februarie și 15 Aprilie st. n.

Elevii au să fie provăduți la venirea în internat cu îmbrăcăminte și încălțăminte necesară, cu ștergare, batiste, perii și pepteni, cu perină, plapomă și lepedeile trebuincioase la pat. (Pat de fier, străjac și covor de acoperit patul) va primi fie-care elev dela internat). Despre toate lucrurile aduse cu sine, elevii au să producă inventar în două exemplare, ér pe albituri să-și scrie fie-care numele.

Părinții și tutorii, cari doresc să-și așeze băieții în acest internat, au să-și trimită cererea la adresa *Senatului internatului diecesan gr. or. român* până la 7 (20) August a. c.

În cerere să se dovedescă cu atestat medical, că elevii sunt sănătoși și să arate etatea, locul nașterii și clasa gimnasială, ce o frecventează.

La cerere este a-se alătura o marcă de 10 bani, arătându-se apriat locul și posta

ultimă, unde senatul internatului se trimite părinților răspunsul.

Părinții și tutorii elevilor primiți în internat, vor avé să subscrie o declarațiune, că se vor conforma întru toate regulamentului în vigore, atât cu privire la disciplină, cât și la plățirea taxelor.

Beiuș, 22 Iulie 1902 st. n.

Senatul internatului diecesan gr. or. român din Beiuș.

Anunț.

Conform deciziunii adunării generale a reuniunii învățătorilor români Sălăgeni din anul trecut, și în conformitate cu deciziunea comitetului central din 1902, Iunie 27, și pe cale diaristică se aduce la cunoștința corpului didactic sălăgian, onorari și fundatori, precum și tuturor celor interesați de cauza învățământului din școlă populară, cum-că: *adunarea „Reuniunii învățătorilor români sălăgeni“* est-timp se va ține în comuna Bobota (Nagy Dersida) unde este de dorit a-se presenta toți membrii învățătorii în număr complet, ér onorari cler și fruntașii români din Sălăgiu și jur, cu onore este rugată să binevoiescă a lua parte la adunare. Fînd-că în favorul reuniunii se va da în sera zilei de 10 August și o petrecere de vară cu dans, ne rugăm de sprijinul tuturor și pentru această petrecere.

Din însărcințarea comitetului central, pentru presidiu:

Vasilie Oltean,
vice-președintele reuniunii.

NECROLOG. Cu inimă zdrobită de durere aducem la cunoștință, că buna și adorata noastră mamă, fiică, soră, mătușă, cumnată și sócră: v. d. **Hermina Ignat** n. Bocșan, după lungi și grele suferințe și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Atotputernicului, ađi la 11 ore a. m. în vîrstă de 48 ani. Rămășițele pămîntesci ale scumpei și în veci neuitatei defuncte se vor da odihnei eterne Vineri în 25 l. c. st. n. la orele 5 d. m. după ritul bisericii gr. or.

Beiuș, la 23 Iulie st. n. 1902. Sabin Aurel Ignat cand. adv. Viora Eugenie Ignat m. Dr. Ciordaș, ca fii. Moise Bocșan protopop, ca tată. Rhea Silvia Ceantea, Aurelia Lazaroiu, Silvia Abrudan, Iulia v. d. T. Pinter, ca surori. Septimiu Sever Bocșan pretore, ca frate. Vasilie Paguba jude reg., Teodor Ciotea profesor, George I. Lazariu avocat, Ștefan Abrudan jude reg. ca cumnați. Adelina Muntean n. Bocșan, ca cumnată și alte numeroase rudeni.

Văcsuitori de ghețe — milionari.

Unde pôte să fie asta, decă nu în America, unde se petrec minunile cele mai mari pe terenul îmbogățirii? Diarul „Newyork World“ publică într-unul din ultimele sale numere biografiile și portretele a șapte văcsuitori de ghețe, cari au ajuns milionari. În statele unite văcsuitorii de ghețe sunt în țera lui „pap Ianos“, fiind-că servitorii și servitórele sunt așa de onorați, încât s'ar crede o înjosire a demnității lor, decă li-s'ar da să curețe ghețele stăpânilor. Văcsuitorul câștigă cel puțin doi dolari pe di (un dolar — 5 cor.) și unii mai norocoși au ajuns chiar milionari. Unul din ei este Antonio L'Aste, care a vîndut mai deunăđi un cal cu prețul de 50,000 dolari.

Afară de America mai este o țera, unde ómenii se îmbogățeau mai înainte ca în povești. Acestă țera e România. Câți mocani de ai noștri n'au trecut dincolo sêraci, ca ciobani, ori băieți în prăvălie, și pe urmă au ajuns milionari, deputați și senatori! Nu-i vorba, că unii dintr'înșii își aduc aminte de obârșia lor și din prisosul lor mai fac și câte o faptă bună, dând pentru câte o biserică, séu școlă din comuna lor natală.

Încât pentru curățitorii de ghețe, ei câștigă frumoșe parale și în România. În orașele de pe lângă Dunăre, ca Brăila, Galați etc. sunt cu sutele, Turci și Persiani, cari stau pe la colțurile ulițelor și trecătorii își pun piciorul pe scăunelul lor, ér Turcul în 2—3 minute bagă în buzunar 10 bani (Decă îi dai numai 5 nu e mulțumit și e în stare să se certe cu tine.)

Asemenea Persiani sunt chiar și prin orașele din Moldova. În Bêrlad de pildă erau vr'o șapte opt și ședeau cu scăunelul lor ghintuit la cafenelele din piața Sf. Ilie, séu pe strada principală și câștigau frumoșe parale. Care e economicos, stringe capital și întorcându-se în țera lui, deschide vr'o prăvăliőră, cum a făcut unul cu numele Ali, pe care scriitorul acestor rënduri l'a cunoscut bine, căci mai mulți ani de-arëndul i-a curățit ghețele. Ali învățase romănesc și stătea bucuros cu mine de vorbă. Într'o érnă îl vîd pe Ali, îmbrăcat cu un palton nou, mai frumos decăt al meu. „Mă duc cocóne, îmđicea Ali, am făcut ceva capital, și voiđ deschide un comerciú în Persia“. Așa a și făcut.

Care e mai tândală, rămâne în țera, se botéază, se însórá cu câte o Romăncă și „întră în slujbă“ după obiceiul țerii, ca servitor pe la vr'o școlă.

Ferit-a Dumneđu se veđi vr'un văcsuitor de ghețe Român. Mai bine ar muri de fóme, decăt să se înjosescă la așa ceva. Nici chiar Țigani nu se înjosesc la așa ceva. „Adecă de ce să ne înjosim noi la curățitul ghetelor“, și-or fi dicénd și Țigani, „când putem învăța la școlă, ne facem oficianți la poștă, ofițeri, magistrați!“ — Și au dreptate Țigani. Câți am veđut eu ajungénd la posturi însemnate în țera romănescă!

Vorba e, că acum s'au cam întércat dela slujbe grase și în țera romănescă Românul însé tot cu greu se hotăresce să facă vr'o întreprindere, acesta o face jidanul, bātu-l'ar pustia, ér curățitul ghetelor îl lasă și pe viitor Persianului Ali, care după câți-va ani de văcsuit se întórcé acasă cu palton boieresc și cu leușcani la chimir, ér Românul umblă cu cotele rupte, face politică la cafenea, citește gazetele scrise de jidani și tâlcuesce din ele, ore mai este mult până va căde guvernul, și „ajungă ai noștri la putere“ și să căpétăm j'vr'o slujbușórá, de comisar, revisor, gardist, copist, taxator ori așa ceva.

Vorba e însé, că pe această cale nu numai, că nu ajunge cineva milionar, ca văcsuitorii de ghețe din America, dér nu ajunge nici măcar să-și cumpere un palton de dai Dóme, ca harnicul văcsuitor de ghețe — Ali Persianul!

„Insecte stricăcioșe pomilor și viilor.“

Sub titlul de mai sus a apărut în editura ministrului de agricultură o carte în limba maghiară de Iosif *Iablonovski*, care se întinde pe 7 cóle de tipar, are 4 table colorate, cu 20 desemnuri și care tractéază 25 de insecte. Insectele acestea voim să le facem pe scurt cunoscute și cetitorilor noștri:

1) *Gândacul răpitor* (poly philla fullo) este de mărimea gândacului de Maiú pe spate de colóre cenușie. El trăește ziua ascuns prin frunzele pomilor și ale viilor, cu cari se și nutresce și numai în spre séră sbórá și-și depune óușele pe pajșteea verde. Din óușele aceste se desvóltă apoi nișce omide ca și ale gândacului de Maiú, cari trăesc la început cu rădăcinile mai crude ale erburilor, ér după ce se mai întăresc, prin Iulie să scobórá la rădăcinile vițelor de vie sădite prin locurile năsipóse séu chiar și la rădăcinile pomilor, pe cari le sug și înveninéză întocmai ca filoxera. Stîrpirea lui se pôte face mai cu succes atunci, decă i-se culeg larvele (omidele) din pămént și se nimicesc îndată, ce vedem, că vițele de vie séu pomii încep a se vesteji și usca.

2) *Insecta găuritoare* (adoxus obscurus) este de mărimea unui grăunț de piper și începénd din Maiú până tómnă trăește pe frunzele viilor și ale pomilor, pe cari le găuresce cu atăta măestrie, încât omul nici nu le bagă în sémă, până nu le întorce puțin spre sóre. Atunci pôte vedea mai multe găurici neregulate cari se întind în lungul și latul foilor. Stîrpi-

rea ei se pôte face prin culegera cu mânia séu păscutul cu găinile.

3) *Păduchele de sânge* (schizoneura lanigera) se numesce astfel, fi înd-că decă îl turtesci cu degetile curge din el un fel de must roșu ca sângele. Trăesce de regulă pe crengile merilor și mai rar pe ale perilor. Pe unde acela se incubéază într'un număr mai însemnat, merii au o privelisce ca și când ar fi acoperiți cu rociuri de păiangeni. Acest parasit al merilor devine stricăcios prin aceea, că decă se înmulțesce, se urcă pe surceii frageđi, îi înțapă și înveninéză, așa că după 5—6 ani mărul se uscă și pieré cu totul. Stîrpirea acestui parasit se pôte face numai prin stringerea și arderea cui-burilor lui din pomii.

4) *Insecta cenușie de vie* (otiorhynchus liguistici) este o insectă, care róde mai cu sémă mugurul vițelor de vie, începénd de primăvara până tómnă. Róderea o face atât insecta desvóltată, cât și omidele ei. Stîrpirea insectei se pôte face prin culegere și nimicire, ér a omidei prin stropirea vițelor cu leșie de petró vénéță.

5) *Insecta bob de cânepă* (peritelus familiaris) este cum o arată și numele de mărimea și colórea séu minței de cânepă și n'are aripi. Ea nimicesce viile și pomii mai cu sémă primăvara, pe timp de nópte. Noroc că pe la noi pană acuma nu e prea statornică, ci se ivesce numai din când în când. Nimicirea ei mai cu succes se pôte face numai atunci, decă slobozim galițele prin vii ca să o pótă mânca.

6) *Vermele mare și mic de scórță* (scolytus pruni et rugulosus) este un verme lungăreț cu o mulțime de picioare, care se vêrá mai cu sémă pe sub scórța pomilor mai bétrâni și o róde jur împrejur, așa că în cele din urmă și pomul trebuie să se usce. Stîrpirea lui nu se pôte face altcum, decăt tând și ardénd pomul atacat. După vermii aceștia umblă și gheunoile când ciocănesc prin pomii, ca să-i alunge la un loc acomodat, de unde apoi să-i pótă prinde mai ușor.

7) *Vermele ghibos* (xyleborus dispar) trăesce asemenea pe sub scórța pomilor, unde muierușca își depune și óușele ei tot sub aceea și đm cari se desvóltă apoi tot atâtea insecte mici, cari rod scórța pomilor, o găuresc ca pe un ciur și în cele din urmă fac pomul de se uscă cu totul. Când vedem asemenea pomii atacați de vermi, trebuie să-i nimicim îndată, ca să nu se infecteze și cei sănătoși.

8) *Fluturul sfredelitor mare și mic* (cossus cossus aut cossus ligniperda, zeuzera pirinina) care trăesce de asemenea prin pomii, unde femeiușca își depune óușele în număr de 150—200 printre crengile corónei. Din óușele acelea se desvóltă apoi nișce omide, cari se viră cu încetul sub scórța pomilor mai bétrâni unde trăesc câte doi ani, în care restimp așa o găuresc de tare, încât în cele din urmă se uscă de tot și pomul. Stîrpirea acestor omide să pôte face numai prin culegere și ardere.

9) *Paduchii cu scut* (lecanium) sunt de mai multe feluri: de pruni, de meri, de peri ș. a. Ei se numesce astfel fiind-că pe spate au un fel de scut tare. Femeiușcele depun vara dela 2—3000 de óuș, din cari apoi să desvóltă tot atâtea insecte, cari trăesc mai cu sémă în dosul frunzelor de la pomii, pe cari le sug și rod până când uneori se uscă de tot. Stîrpirea lor să face mai cu succes numai culegându se bərbătește cui-burile de óuș.

10) Gândacul verde (anomola vitis) este asemenea de mai multe feluri. El se arată mai cu seamă după secerșii pe virfurile vițelor de vie, unde mănâncă frunzele și mlădițele tinere. În contra acestui gândac ne putem apăra așa, că tindem pe sub vițele stăcate un țol alb, pe care apoi le scuturăm dimineața și le nimicim.

Va urma).

Dare de seamă.

Școlarii, cari au absolvat anul acesta clasa a treia gimnazială, au înființat încă din clasa primă gimnazială, la inițiativa și sub conducerea d-lui profesor Dr. Iosif Blaga, un fond cu scop de a se face mai târziu excursiuni pentru dezvoltarea minții și culturii. Pentru mărirea fondului s'a apelat și la binevoitorii mai apropiați de cercul școlar. Cu ocaziunea colectelor au contribuit următorii cărora le aducem cele mai mari mulțămiri pentru marnimosele contribuiri:

Tache Stănescu 24 cor.; G. I. Nica 7 cor.; „Albina”, Zoe Ciurcu, I. I. Ciurcu, N. Mocanu câte 5 cor.; D. Voiculescu 5 lei; Dr. I. Hosanu, N. Jugănar, I. Mandai, Dr. A. Mureșianu, I. cav. de Pușcariu, E. A. Popovici câte 4 cor.; G. Iliant 4 lei; I. Maximilian, I. I. Mandai câte 3 cor.; A. Fraiwald, R. Bernhard câte 3 Lei.

I. Sabadeanu, I. Petric, G. Enghiur-lin, B. Popoviciu, I. I. Maximilian, D. Greco, I. Reit, I. Popa, A. Orghidan, G. Iencea, M. I. Munteanu, P. Nemes, O. Măncuși, I. Mănoiu, G. Mandai, V. Fărcaș, I. Aldea, V. Popea, S. Munteanu, V. Munteanu, Dr. S. Daxner, G. Daxner, V. Daxner, H. P. Petrescu, M. Stănescu, E. Mocanu, T. Mocanu, N. N., G. Moroianu, I. I. Burduoiu, N. Grădinar, T. Meșian, A. Moșoiu câte 2 cor.;

I. Danielescu, D. Giurgiu, D. Ionescu, E. Florentiu, I. Ionescu, N. Stroescu, I. Sudec, R. Carol, V. Munteanu, N. Vișțan, S. Mihaescu câte 2 Lei.

G. Proca 1 cor. 40 b.; N. N. 1 cor. 20 b.; E. Voina, M. Wagner, H. Wagner, S. T. Spudera, E. G. G. Ión, M. Savu, S. Mureșan, H. A. Moldovan, M. Cernea, N. N., D. N. Căpățînă, I. B. Lemeny. Dr. N. de Lemeny, D. Lupan, I. A. Lupan, G. Jaliu, F. Frateș, I. Comșa, B. Păși, M. Manole, I. Cențu, I. Rancean, M. Cojban, Ioan Străvoiu, J. Meșian, Nicolae Garioi, I. Cocova, I. Iencea, A. Iencea, M. Z. Butnar, R. Găitan, P. V. Grădinar, F. I. Suci, I. G. Stinghe, St. Chicombam, I. Popescu, M. B. Bucur, D. Pulpaș, G. Ilie Z. Popoviciu, Schmidt, Ioan Bunea, Simeon Todor, N. N., G. Median, Șt. Buttu D. Comșa, Șt. Boroș, I. V. Roșculeț, I. O. Roșculeț, G. R. Coleag, L. Popescu, R. Pascu, D. Platoș, D. Stinghe, B. Baiulescu, I. Moldovan, A. Pușcariu, L. Pușcariu, I. B. Pușcariu, A. Sorea, M. Voicu, M. Christian, M. D. Roncea, P. I. Pernea, E. Brenel A. Stinghe, N. N., E. G. Aldea, M. Tătoiu Z. Plogoea, N. Popovici, I. Berariu, G. Enescu, Șt. Stinghe, I. Spudera, M. D. Muntean, I. Androne, I. Lupan, G. Zavič, E. Bogdan, L. D. Iarca, M. Median, D. Marcea, I. Petric, F. Preșmerean, N. N., S. Theodor, M. Russu, I. Pășinar, Dr. Saftu, E. Dobreanu, I. G. Eremie, I. N. Bidu, N. Bărbuceanu, I. Bărsan, N. Marica I. Oprea, V. Șofran câte 1 cor.

M. Artone, D. Cârstea, C. Boltraș, B. Mazale, F. Otto, M. Bendik, I. Grigorescu, I. Avramescu câte 1 Lei; N. N., N. N. Bărsan, I. Capățînă, I. Fulga, G. Bănulescu câte 80 b.; I. Leucă 70 b.

I. Raita, N. Mișaiu, M. G. Mercheșan, E. Sulică, D. Constantin, N. Rancean, I. Nan, S. Bucurenciu, A. Mișea, A. Roncea, G. Drăghici, C. Tiu, N. Furnică, C. Tabără, M. N. Stinghe, N. Reșnovean, I. Pușu, M. Cosma, I. Hamza, G. Rusu, Leica Stăneanu, F. Șoneriu, G. Bucă, N. Balea, P. M. Comșa, N. N., T. Ploșcă, I. Pușu câte 60 b.

E. Chiffa, A. Chiffa, N. Pușcariu, G. Bengea, G. Steniloiu, Șt. Proca, G. Butnar, G. Benda, A. Iencea, N. Iencea, S. Hălmu, A. Hălmu, I. Haizea, S. Ciupală, câte 50 b.

G. Radu, D. Jaliu, I. Ciupală, D. Todor, I. Băncilă, I. Cojocari, I. Raita, A. Raita, B. Pusderca, V. Radu, B. Călția, P. Rădulea, I. Călția, A. Călin, N. Căpățînă, N. N., B. Tipeiu, I. Soiu, D. Dogar, G. Păltănea, S. Enea, N. N., E. N. Puiu, E. Rădulescu, N. N., I. Băncilă, M. Moșoiu, G. P. Gridanu, P. Vlaicu, G. Preșmerean, E. Pitiș, A. Oancea, I. Papp, D. Popp, E. Refta, P. G. Zavič, I. Bărbieru, A. Lupan, V. Bărbier, D. Badea, P. Morar, E. Pitiș, I. Median, M. Șt., Median, M.

A. Median, I. T. Median, G. T. Median, C. Orghidan, N. N., V. Ogea, N. Sfetea, P. N. Runca, I. Russu, D. Tătulea, I. Balea, N. N., N. N., I. Purcărea, P. Oltean I. Zamfir, I. Cătănaș, K. Muntean, N. Roncea câte 40 b. R. Crisbășan, D. Dobrescu, A. Grădinar, I. Ardelean, M. Stoicovici, N. N., F. Glodariu câte 30 b.

I. Renel, G. Dumitru, M. Zájó, N. N., I. Vătășan, N. N., N. B., N. N., P. Zănescu, I. Lupan, M. Coliban, G. Pitiș, G. Fulea, P. Rusu, I. Stoica, Șt. Balea, B. Păși, N. Stănuț, G. Kerekes, P. Turtea, G. Vasii, B. Armăsar, G. Brezeanu, N. Roșculeț, V. Ocășan, N. N., N. N., P. Doagă, I. Notar, N. N., P. Bidu, A. Gămulea, N. Stoica, I. Ardelean, M. S. Median, I. Untea, D. Proca, G. Radu, Șt. Mircoiu, M. I. Pasere, câte 20 b.

Turtea Simeon, Ermil Ilianț, Traian Hamsea, controlor.

Căsătorii

De la 18 până la 24 Iulie.

1) Pataki Aron, ev. ref. calfă de pantofar în Kézdi Vársrhely, Hermann Agnes ev. ref. Százaz Ajta. 2) George Navrea, gr. or. muncitor, cu Paraschiva Jalea, gr.-or., Brașov. 3) Iohann Josef Schuller ev. A. C. comerciant în Mediaș cu Hermine Iosefine Hedwig ev. A. C. Brașov. 4) Dumitru Buca gr.-or., zugrav cu Emma Adel Fleissig, ev.-ref. Brașov. 5) Ioan Ținț gr.-or. calfă de zidar cu Paraschiva Saftu, gr.-or. Brașov. 6) Malitz Vilmos r. cat. calfă de timplar cu Rosa Sárobel ev. A. C. Brașov.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 25 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Cociu, arindaș, București; Popovici, comerciant București; Saecel, voiașor, Pesta.

H. Europa: Mărculescu, București, D-na Rosembüth, Ploiești; Vársrhelyi, Weinberger, Dej; Boga, M. Sziget; Malatinsky, Hajdu-Szoboszló; Goliger, Rosner, Weidlik, Ragány, Neuhold, Pesta; Weik, Schubert, Rechnitzer, Brust, Viena.

H. Bucuresci: Gaster, București, Bertleff, Sibiu; Kretz, Dobriju; Fleissig, Făgăraș, Molnár, Cs. Szareda; Kemery, Kardos, Rónay; Iriz, Pesta.

H. Grand: Sichernman S. Sârgeorgi; Prodanovits, Pesta; Vasilescu, Călărași, Manta, Dr. Bucșan, Curcescu, București.

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferestrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din București. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I. Agrolologia, senu Agricultura generală. 34 cote de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. Fitotechnia, senu cultura specială a plantelor, 38 cote de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. Zootechnia, senu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dim prună cu lănărie și lăptăria, 49 cote de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. Economia Rurală, senu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebește esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate chestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale științei și tehnicii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșiu, învățator la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b. Porto.

Despre influința împrejurărilor asupra acțiunilor și deprinderilor animalelor de Lamarek, cu un studiu asupra lui Lamarek de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sărăcie în țară săracă”. Eminescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugariilor” senu povestiri economice despre grădinarit, economia

câmpului, crescerea vitelor” etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

„Stupăritul”, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

Cartea stupărilor sătenă de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului. Prețul francat 80 b.

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de vișeri, ed lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului, Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banl.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinuri din pome, de Gr. Halin prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului cum este a-se face tot felul de vin din felurile pome. Prețul 40 b. (cu posta 45 banl.)

„Sfaturi de aur”, pentru sătenii români de totă starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Imbunătățirea stării sătenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 banl (plus porto 5 b.)

„Cultura și îngrijirea grăului”, de I. F. Negruțiu. Pr. 14 b.(plus porto 5 b.)

„Economia”, pentru școlile populare, de Teodor Roșiu. Prețul 60 banl (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală”, de Teodor V. Păcățian. Pețul 40 banl (plus porto 5 b.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor.1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa”, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ăr altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blăși. Prețul 2 cor. plus porto 10 banl. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blăși.

„Pentru memoria lui Avram Iancu”, aprel dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos Francu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 banl porto.

„Pintea Vitezel”, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 banl plus 6 banl porto.

„Românul în sat și la oște”. Acesta este titlul unei nouă cărțicele, ce d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu”, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura acesta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduc-re de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal”, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Reflexiuni fugitive” la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása”, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 banl. (+ 56 p.)

Mănăstirea Putna în Bucovina de Iraclie Forumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Calendarul săptămănei. IULIE. (1902) are 31 zile. CUPTOR.

Table with 3 columns: Zilele, Calend. Iul. v., Calend. Greg. Rows include Dum., Lun., Marți, Merc., Joi, Viner, Săm.

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 25 Iulie 1902.

Table with 3 columns: Măsura seu greutatea, Calitatea, Valuta în Kor. și fil. Rows include H. L., 1 kilă, 100 kil.

Cursul la bursa din Viena. Din 25 Iulie n. 1902.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Renta ung. de aur, Renta de corone, Impr. căil. fer. ung. etc.

Cursul pieței Brașov. Din 26 Iulie n. 1902.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Bancnot rom. Cump., Argint român, Napoleond'orl. etc.

Țergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 22 Iulie n. de 45,421 capete, la 23 Iulie au intrat 973 capete și au eșit 250 capete, rămânând la 24 Iulie n. un număr de 46,144 capete.

Se noteză marfa unгурescă: veche grea dela 103—105 fil. tinăra grea dela 112—114 fil., de mijloc dela 111—112 fil. ușoră dela 110—111 fil. — Sărbescă: grea 111—114 fil., de mijloc 110—112 fil., ușoră 109—110 fil. kilogramul.

DOCTORUL ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD specialist pentru bóle interne CARLSBAD, Alte Wiese, „Blauer Schlüssel”.

De inchiriat
este dela 1 Octomvre st. n. 1902,
o locuință frumoasă
cu cinci odăi de locuit, toate cătră
stradă, o bucătărie, cămară, piv-
niță etc. în
strada Caterinei nr. 17,
apropo de piață.
Informațiuni tot acolo, la pro-
prietarul casei.

O casă de vânzare
în Strada sf. Nicolae nr. 6. (dosul
bisericeii sf. Nicolae)
din nou edificată, care constă din
2 odăi, bucătărie, cămară, bucă-
tărie de vară, pivniță, 2 maga-
zine și grădină mare de 100⁰,
se vinde din mână liberă.
Informații se pot lua la pro-
prietarul casei tot acolo
3--6.(598)

La Domnul
NICOLAE MOLDOVAN
Băcan și Franzelar în O-Toplița
se primesc 2 învățacei la
franzelărie.
2--1.(608)

Scăparea familiei.
Inscripțiunea de mai sus într'adever o merită
„Picăturile rusesci”
ce se prepară în farmacia
D-lui **VASILIE MIJIN** din Melencze.
Aceste „Picături rusesci” ar trebui se nu
lipsescă din nici o casă. Ele sunt un mijloc
neintrecut și escelent contra durerilor interne,
de stomac, mistuire, materiță și intestine.
In timpul cel mai scurt dispar durerile
amintite; lucră într'un mod binefăcător con-
tra sgârciurilor, vânturilor (colică) și diarhoi,
delături grăta și neplăcerile provenite în urma
stricării stomacului și din răceală, liniștesc gră-
ța și face apetit; delături respirațiunea grea,
in lipsă estrema potolesce tusa și ajută la
desfacerea flegmei, pusă pe puțină vată la dinți
găunoși ușurează durerea.
Prețul 1 cor. 60 bani (80 cr.)
Dacă se trimite înainte 2 cor. (1 fl.) medi-
camentul se expediează franco.
„Picăturile rusesci” veritabile se pot căpăta
numai în farmacia
D-lui **VASILIE MIJIN** în Melencze,
19--20.(429) (comitatul Torontal).

De inchiriat.
Locuință mobilată în grădină, po-
siție foarte frumoasă, 10 minute de-
parte de oraș, este de inchiriat.
Informații se pot lua dela D-l
r. **Gust**, Târgul pomeilor nr. 19.
(607)2--2

Fluidul Kwizda.

Fluid pentru **taristi**
Kwizda fluid
pentru soadină.
Frictiune probată
contra soldinei. In-
trebuințată de Tu-
risti, Bicioliști și
călăreți cu succes,
pentru reer-are du-
pă ture mai mari.
Prețul o sticlă cor. 2.-, 1/2 sticlă cor. 1.20.
-- Veritabil se capătă în toate farmaciile. --
Deposit principal la
Franz Joh. Kwizda
k. u. k. Oest.-ung. Kön. Rumän. u. Fürstl. Bulg. Hoflff.
Kreis-Apotheke KORNEUBURG, bei Wien.

De curând sosit!
APE MINERALE
Amplutură prospătă
se capătă
în toate farmaciile din Brașov
cu prețurile cele mai estine.
(555.--14)

500 fl. plătesc celui ce va
durere de dinți, ori îi va
mirosi gura, după ce va folosi
apa de dinți
a lui **Bartilla**, o sticlă 70 bani.
(Pentru pachetare 20 filler deosebit)
Erezii A. Bartilla (E. Winkler)
VIENA, 19/L., Sommergasse 1.
Să se cêră pretutindenea apriat apa
de dinți a lui Bartilla. Denunțări de
falsificare vor fi bine plătite. La locu-
rile, unde nu se pôte căpăta, trimite 7
sticle cu 5 per. 20 fl. franco; 16 sticle
cu 9 cor. franco.
Se capătă în **BRAȘOV** la farmacia
D-lui **Victor Roth** și la farmacia in-
gerul păzitor, Târgu grăului Nr. 7.

DEPOSIT de articole
igienice. **DEPOSIT** de mărfuri de gami
din Paris.
J. REIF Specialist, VIENA
L. Brandstütze 3.
Prețuri curente în coverte închise franco și gratis.
Trimiterea în provincie cu Rambursă.
Discreț. à K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

ACADEMIA comercială din GRAZ.
INSTITUT PUBLIC,
subvenionat de stat, într'un rang cu celelalte școli medii superioare, ai cărui
absolvenți au dreptul de a servi în armată ca voluntari pe un an.
In 18 Septemvrie se începe al 40-lea an școlastic.
Vor fi primiți absolvenți ai școlilor medii inferioare precum și dela școlile
civile (aceștia sub anumite condițiuni). — Primii dela alte institute similare,
atâră dela aprobarea Inaltului Ministeriū.
Acest institut au adoptat o nouă organizație, în urma căruia tuturor șco-
larilor li-se oferă cu siguranță posibilitatea, de a-și însuși cu ușurință materia
cea mare de învățământ în amândouă direcțiunile: instrucțiunea generală și spe-
cială. — In special în primul curs se va numai o limbă străină.
Un curs preparator sau introdus pentru concurenții cu calificăție mai inferi-
oră precum și pentru elevii carii nu cunosc în deajuns limba germană.
La acest institut mai este în legătură și un curs de un an (ce se începe
la 5 Octomvrie) pentru abiturienții (absolvenții) școlilor medii superioare, carii
voese să se aplice la întreprinderi comerciale sau industriale, sau ca universitari
vor se-și înalțesca cunoștințele.
Se țin și cursuri de un jumătate an, și de un an pentru Domni și separat
pentru Dame ce se începe la 18 Septemvrie și 15 Februarie.
Prospecte și alte informațiuni pentru primirea la academie. se pot căpăta dela
„Direktionskanzlei” în GRAZ Kaiserfeldgasse Nr. 25.
I. Berger, director.
1--1.(607).

Ciocoladă de Tannin
a lui **Sztraka**,
are cel mai bun efect
în contra diarei,
atât la copii cât și
la adulți. O bu-
cată costă 40 fl.
Se află de vânzare
in toate farmaciile.

De inchiriat
mai multe vile frumoase,
locițe mai mici în grădină, cu
instalație de baie, mobilate
sau fără mobile se inchiriază
imediat, se pôte locui și éra.
Informații mai de-apropo la
Adm. Gazetei Transilvaniei.
8--6.(10)

ATELIER DANTISTIC
Strada **Mihail Weiss** nr. 6,
(lângă Magazinul de coloniale a lui **Zintz**)
Dinți artificiali în Kautschuk, Aur sau Aluminium.
(In casuri convenabile fără plăci pe cerul gurii).
Corone de dinți de aur. Dinți singuratici. Scote dinți fără dureri.
o o o o Plombat, cu prețuri ieftine. o o o o
4--20 Pentru ori-ce lucru se dă garanție. (589)

— ANUNȚ. —
Cu ziua de azi punem în circulație cea mai
renumită și plăcută apă minerală
„REPATI”
provenită din izvorul „Bathori” din Kászon-Imper,
în stare cât se pôte mai prospătă.
Profesorul de universitate **Dr. Bela Lengyel** se espri-
mă astfel:
„Izvorul din Kászon-Imper „Repati” dă o apă alcalin
acidă de tot escelentă, care prin compozițiunea ei chimică
fericită, precum și în urma conținutului estraordinar de acid-
carbonic, formeză o specialitate de apă minerală din
cele mai escelente și merită deci de a fi de aproape apre-
ciată.”
Profesorul **Dr. Sigismund Purjesz** dice:
„Confirm, cum că apa minerală „Repati” s'a întrebunțat
de mine cu bun succes la vindecarea de afecțiuni catar-
alice ale membranelor mucose.
Profesorul **Dr. Wilhelm Hankó** se exprimă astfel:
„Apa minerală „Repati” este nu numai o apă escelentă
de beut, ci este tot-odată o apă vindecătoare, de efect
neprețuit, și pôte concura în orice privință cu apa scumpă
importată din Boemia, numită apă de Krandorf.”
Depositul principal se află
în Târgul boiler nr. 4.
Administrația izvorului e în Kászon-Imper.
5--25.(593)

PAO
apă de spălat gura
în formă de prav.
Deposit en gros pentru Brașov
la **JOHANN ORENDI.**
Se capătă în farmaci, Drogerii, Parfumerii etc.
Cel mai mare efect antiseptic.
Cu gust, practic și ieftin.

